

РЕЦЕНЗІЯ НА ВИДАННЯ: ЯНОШ ПУСТАЇ. БУДЕННИЙ МЕСІЯ: ПОЕЗІЇ. – Ужгород, 2017. – 75 с.

Кожен, хто мав справу з мовою та літературою, знає: спочатку було слово. Слово вченого, мовознавця та літератора, а тепер – і поета, якого може побачити український читач у перекладі викладача ДВНЗ «Ужгородський національний університет» Миколи Антоненка.

Янош Пустаї – відомий угорський мовознавець, випускник Будапештського університету ім. Етвеша Лоранда, завідувач кафедри уральської філології педагогічного університету м. Сомбатхей, директор Наукового інституту Collegium Fenno-Ugricum.

Вихід книги поетичних перекладів «Буденний міся» привертає увагу вже своєю назвою – оксимоном, що наближає до розуміння винятковості життя і щоденних вчинків. Поезії вирізняються вишуканою інтелектуальністю, у деяких присутня амбівалентність у зображенні особи чи явищ буття.

З першого погляду книга вражає кількістю поетичних форм – автор ніби грається філософським роздумом японської хайку, сучасним верлібром, класичними поетичними жанрами – катренами, терцинами, сонетами. Так само відчутним від першого рядка є мотив самотності у цьому світі, що впливає із суті месіанства, адже кожен пророк, по суті, не був улюбленцем його буденних сучасників: я самотній у цьому світі, - пише Янош Пустаї. Шкода, але поруч ті, хто здатен відректися або й продати за невелику ціну – Петри та Іуди. Ось у цьому вмінні сказати одним словом цілий глибокий поетичний образ, окреслити топос, і по-

лягає, на наш погляд, особливість поетичного дискурсу, вміло переданого перекладом.

Важко сказати, що визначає, за автором, суть життя – те, що людина, і навіть міся, є творінням із глини, має у собі бруд, чи той поетичний світ природи, яким милується та ж людина – ранковий дрізд, стрічка ранкового серпанку над горами, радість світу, який є вічним? Що визначає життя – чорний дрізд чи чорні ворони, для яких трапезу приготували сучасні каміони?

Хочеться звернути увагу на великий цикл образів, що ними наповнена книга: мотиви Біблії. І це вселяє великий оптимізм: міся таки буде почутий, волхви приведуть нас туди, де світу буде подароване спасіння, і це дитячко, впевнений автор, таки народжується.

Шкода, але у книжці трапилися неприємні коректорські помилки – кілька разів слово *цвяхи* написано з апострофом.

Загалом збірка поетичних перекладів вводить читача у світ саме сучасної поезії Угорщини, чутевої, модерної як за змістом, так і за формою, що передати нелегко. Перекладач використовує усі засоби, щоб наблизити український текст до оригіналу – діалектизми, стилістично забарвлені слова, синоніми.

Тут хочеться подякувати як авторові, так і перекладачеві, і тим людям, завдяки яким ця чудова книга побачила світ, побажати усім їм творчої наснаги і ще й надалі радувати читачів творчими здобутками.

*Ірина Філак,
доцент кафедри української мови
Ужгородського національного університету*